

Posudek na diplomovou práci

Marie Kučerová: Právní úprava postavení politických stran v ČR

V souvislosti s volbou tématu diplomové práce, kterou je problematika politických stran s důrazem položeným na platnou právní úpravu jejich postavení v České republice, formulovala autorka v úvodu své práce cíle, o jejichž naplnění při zpracování diplomového úkolu usilovala. Spatřuje je především ve „zhodnocení postavení politických stran v ČR“ a současně ve snaze upozornit „na případné nedostatky této právní úpravy“ (s. 5 odst. 1). Přes uvedený název práce, který sám o sobě může svádět k pouhému reprodukování ústavní a zákonné úpravy, diplomantka tak již v úvodu naznačila, že její ambice jsou vyšší a snaha naplnit je, prolíná celou diplomovou prací. Aktuálnost zvoleného tématu je očividná, o čemž svědčí jak relativně časté novelizace základního právního předpisu, tj. zák. č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, tak i uváděná judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu. Rozumět lze i osobním důvodům autorky, která vedle Právnické fakulty UK paralelně studuje politologii na Filosofické fakultě UK, což jí umožnilo především v obecných a v historických částech práce využít specifické přístupy a pohledy obou z uvedených společenských věd.

Předložená diplomová práce má téměř 60 stran vlastního textu. Je opatřena Obsahem (s. 4) a za textem jsou připojeny: Seznam zkratk, Použitá literatura členěná na monografie a sborníky, články a elektronické zdroje, přílohou je též přehled příspěvků vyplacených politickým stranám v roce 2010 ze státního rozpočtu. Materií diplomové práce rozvrhla autorka do pěti částí, z nichž některé dále vnitřně člení (1., 4. a 5.). Ve stručném Úvodu, vedle stanovení cílů diplomové práce, je představena konstrukce zpracování a postup použitý při jejím vypracování (s. 5-6), v Závěru diplomové práce jsou shrnuta, z pohledu diplomantky, problematická místa v právní úpravě, které v průběhu práce již dříve blíže specifikovala. Diplomová práce má logickou strukturu, autorka postupuje od obecných otázek (část 1.), přes historii právní úpravy postavení politických stran (část 2.), k vlastnímu jádru práce, kterým je analýza vybraných institutů platné právní úpravy politických stran v ČR v kontextu mezinárodně právně garantované svobody sdružovací, s odkazem na ústavní limity, tak jak vyplývají pro zákonodárce i uživatele z Listiny základních práv a svobod a z Ústavy ČR. Schéma výkladu je založeno na identifikaci trendů změn právní úpravy politických stran, jak o nich svědčí novelizace zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (s. 29) se zvláštním důrazem položeným na hledání optimálního režimu financování politických stran a jejich kontroly. Hlavní pozornost věnuje autorka, ve shodě se zákonodárcem, „Podmínkám existence a činnosti politických stran“ (část. 5 – s. 38n.), což ve skutečnosti znamená zaměření se na právní podmínky jejich vzniku a zániku a roli příslušných státních orgánů v těchto procesech.

Diplomantka čerpala při své práci z četných pramenů (více než 40 knižních a časopiseckých titulů), na které korektně odkazuje v četných poznámkách pod čarou (celkem 102 položky). V literatuře naznačované problémy spjaté s právní úpravou v zásadě akceptuje,